

Csaba László a „kevert fajokról”: érthetetlen Orbán retorikája, amikor szinte könyörögnek az uniós pénzekért

Hajdú Péter | 2022. július 26., 11:31

Orbán Viktor tusványosi beszédében úgy csinált, mint Jean de La Fontaine meséjében a róka, aki – miután egy csapda levágta a farkát – lelkesen ecsetelte a fark nélküli lét örömeit. A miniszterelnök ugyanis azt magyarázta, hogy nemcsak bennünket sújt a mostani világgazdasági környezet változása, hanem nálunk sokkal erősebb gazdaságokat is megráz. – Abban kétségtelenül igaza van Orbánnak, hogy külső tényezők is hatnak a magyar gazdaságra, de alapvető probléma, hogy komoly változásra van szükség a magyar gazdaságpolitikában ahhoz, hogy sikeresek legyünk – elemezte a Magyar Hangnak a kormányfő európai gazdasági kilátásokat érintő mondatait Csaba László közgazdászprofesszor.

A CEU oktatója szerint a brit, francia, olasz gazdaság valóban gondokkal küszködik, a következő évben akár recesszióra is sor kerülhet. Ezért arra valóban nem lehet számítani, hogy a fejlett országok növekedése jövőre ki fog húzni bennünket a bajból. Ugyanakkor nem gondolná, hogy komoly bajban lenne a nyugati gazdasági modell, ahogy Orbán állítja, hiszen hasonló állításokat már ötven évvel ezelőtt is hallottunk, ennek ellenére a köztünk és Európa fejlettebb része közötti különbség azóta is folyamatosan nő.

Csaba László ennek kapcsán kiemelte, ha megnézzük a német, holland, svéd, dán, lengyel, cseh vagy a balti államok gazdaságát, azok igencsak stabilak. De még a román gazdaság is utolért, majd le is hagyott bennünket. A végkövetkeztetés tehát az, hogy vannak ugyan olyan országok, amelyek gondokkal küszködnek, de távolról sem igaz, hogy az unió egészének leáldozóban lenne, és 2030-ra itt az összeomlás.

A szakértő annak sem látja realitását, hogy kilépünk az unióból. Érdeemes megnézni az Egyesült Királyság esetét. Egyöntetű a vélemény, hogy a brexit egyértelműen rossz lépés volt, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a brit gazdaság idén biztosan recesszióba esik majd. Vagyis hiába vizionálja a magyar miniszterelnök a Nyugat halálát, nekünk lenne fontos feladatunk változtatni a jelenlegi gazdaságpolitikán, mert a magyar gazdaság előtt álló akadályokon a megfelelő lépésekkel nagyszerűen túl lehetne lépni. – Szó sincs arról, hogy az Európai Unió maga alá temetné a magyar gazdaságot, arról

viszont igen, hogy gyökeresen változtatni kell a jelenlegi gazdaságpolitikán, hogy ne maradjunk le még jobban – szögezte le a professzor.

A hazai és nemzetközi közvéleményben is nagy hullámokat vető, a fajokra vonatkozó orbáni kijelentést – amely szerint Nyugat-Európában kevert fajú népek élnek, és „mi nem vagyunk kevert fajúak” – nem tudja hova tenni Csaba László. Szerinte a faj szó nyilvánvalóan hibás emlegetése egy dolog, annál érthetlenebb ez a fajta retorika a jelenlegi helyzetben, amikor a kormány gyakorlatilag könyörög az uniós pénzekért, és egyelőre még nem nagyon látni a tárgyalások végét.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy az ilyen jellegű kijelentések sehol a világon nem elfogadottak, még Oroszországban vagy Kínában sem. Az ilyen elméletek káros voltára a huszadik század történelmének sajnálatos eseményei határozottan rámutattak. A professzor kiemelte, a miniszterelnök 2010 utáni retorikájában ugyanakkor határozottan megfigyelhető azoknak az eszméknek a megjelenése, amelyek a Jobbik korábbi, illetve a Mi Hazánk jelenlegi kommunikációját jellemzik. Mostanra ezek az eszmék váltak Orbán Viktor „mainstream” mondanivalójává, ami minden bizonnyal tetszik a „híveknek”, lelkesíti őket, a világ nagyobbik felén azonban nem elfogadottak.

Ezzel együtt úgy látja a professzor, hogy – bár az uniós tisztségviselők fülét biztosan megütötte ez a kijelentés, amit nem fognak elfelejteni, és bár nagyon sok még a megoldatlan kérdés –, valamiféle egyezség megszületik majd az uniós támogatásokról. Egy dolog ugyanis az Európai Parlament határozott politikai állásfoglalása a jogállamisággal, illetve egyéb ügyekkel kapcsolatban, és egy másik az Európai Bizottság pragmatikus hozzáállása a tagállami kapcsolatokhoz. A merkeli mindent elnézünk hozzáállást mostanra felváltotta a semmit sem nézünk el hozzáállás, ez azonban nem jelenti azt, hogy kifejezett cél lenne az uniós támogatások teljes zárolása.

Csaba László szerint ezért idén ősszel valamiféle megállapodás megszülethet, és 70 százalékos esélyét látja annak, hogy valamiféle korlátozott összeghez hozzájuthatunk: talán a helyreállítási alap teljes összegének 20-30 százalékaról egyezség születhet. Annak 15-15 százalékos esélyét látja, hogy egyetlen fillért sem kapunk, illetve hogy mindenben behódolunk, és gyorsan egyezsége jutunk a Magyarországnak járó teljes összegről.

Ugyanakkor figyelmeztető jelnek nevezte, hogy a lengyelekkel ugyan megszületett az egyezség, egyelőre mégsem kaptak egyetlen eurót sem a számunkra járó összegből, mert nem elég az elvi megállapodás.